

Jokilaaksojen pelastustoimen lausunto pelastustoimen järjestämislakiluonnokseen

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen johtokunta 07.10.2016 § 40

Asian valmistelija pelastusjohtaja Jarmo Haapanen, 044 429 6001

Oheismateriaalia: Lausuntopyyntö ja lakiluonnos

Liite: 12/2016 Jokilaaksojen pelastustoimen lausunto
pelastustoimen järjestämislakiluonnokseen

Sisäasiainministeriö pyytää lausuntoa pelastustoimen järjestämislain luonnoksesta. Lakia sovellettaisiin pelastustoimen järjestämiseen, kehittämiseen, ohjaukseen ja valvontaan 1.1.2019 alkaen. Pelastustoimen järjestämisvastuu ehdotetaan säädettäväksi viiden maakunnan tehtäväksi. Ne järjestäisivät pelastustoimen yhteistyöalueen kaikkien maakuntien alueella.

Lausuntopyyntö on osoitettu mm. pelastuslaitoksille, alueen pelastustoimelle ja kunkin pelastuslaitoksen isäntäorganisaatiolle.

Lausuntopyynnön jakelussa mainittuja pyydetään ottamaan lausunnossaan huomioon alaisen hallintonsa näkemykset ja alueen pelastustoimia pyydetään varaamaan alueensa kunnille tilaisuus lausua esityksen johdosta.

Pelastuslaitoksen nimissä pelastusjohtajan toimesta (pelastuslaitoksen johtosääntö 8 §) ei laadita erillistä lausuntoa tämän lausunnon lisäksi, ellei myöhemmin ilmene jotain niin oleellista seikkaa, että erillinen pelastuslaitoksen lausunto tulee tarpeelliseksi.

Alueen kuntien osalta päätösesityksessä esitetään, että johtokunnan hyväksymä lausunto lähetetään pelastustoimialueen kunnille ja kuntia pyydetään lausumaan erikseen pelastustoimen järjestämislaista ja huomioimaan johtokunnan hyväksymä lausunto omissa lausunnoissaan.

Lausunto on valmisteltu siten, että sen sisältö ei ole riippuvainen tulevien pelastuslaitosten lukumäärästä. Pelastuslaitosten määrän sijasta lausunnon sisällössä on keskitytty tulevan pelastustoimen palvelutuotannon järjestämisen, rahoituksen ja palveluvalikoiman kannalta keskeisempiin asioihin.

Keskeisimmät asiat joihin on kiinnitetty huomiota ovat:

- Pelastuslaitoksilla on myös tulevaisuudessa oltava mahdollisuus toimia kiireellisen ensihoitopalvelun tuottajina.
- Pelastustoimelle kansallisesti varattavan rahoituksen

- jakoperusteisiin eri maakunnille
- Pelastuslaitosten rooliin maakunnan alueen varautumisen yhteensovittamisessa ja kuntien varautumisen tukemisessa
- Tilaaaja - tuottajamalli on lausunnossa kyseenalaistettu pelastustoimeen ja kiireelliseen ensihoitoon soveltumattomana järjestämistapana
- Pelastustoimella on oltava myös maakuntahallinnossa oma luottamusmieselin, joka toimii maakunnan ylimpänä pelastusviranomaisena ja asiantuntijaelimenä koolla ollessaan.

PELASTUSJOHTAJAN ESITYS: Johtokunta hyväksyy liitteenä 12/2016 olevan Jokilaaksojen pelastustoimen alueen lausunnon annettavaksi sisäministeriölle. Johtokunta päättää samalla lähettää lausunnon alueen kunnille esityksellä, että kunnat lausuisivat pelastustoimen järjestämislaista itse ja ottaisivat lausunnoissaan huomioon johtokunnan hyväksymän lausunnon.

JOHTOKUNTA: Hyväksyttiin.

Teuvo Nyman esitti, että Jokilaaksojen pelastustoimen alueen lausunnossa esitetään pelastuslaitosten lukumääräksi 18 maakuntamallin mukaisesti. Esitys ei saanut kannatusta. Teuvo Nyman halusi, että pöytäkirjaan kirjataan hänen esityksensä.

Otteen oikeaksi todistaa Ylivieskassa

Pöytäkirjanpitäjä

Lausunto lakiluonnokseen pelastustoimen järjestämisestä

169/0.10/2016

Kaupunginhallitus 08.11.2016 § 196

(Asian valmistelija Terho Ojanperä, puh. 044 4294210)

Sisäministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta pelastustoimen järjestämistä koskevaksi laiksi. Lakia sovellettaisiin pelastustoimen järjestämiseen, kehittämiseen, ohjaukseen ja valvontaan vuoden 2019 alusta lukien. Pelastustoimen järjestämisvastuu ehdotetaan säädettäväksi viiden maakunnan tehtäväksi. Ne järjestäisivät pelastustoimen yhteistyöalueen kaikkien maakuntien alueella.

Lausuntopyyntö ja luonnos pelastustoimen järjestämislaiksi ovat luettavissa sisäministeriön nettisivuilta osoitteesta

https://www.intermin.fi/fi/ajankohtaista/uutiset/1/1/pelastustoimen_ja_rjestamislakiluonnos_lausunolle_69617.

Oheismateriaalina on Jokilaaksojen pelastuslaitoksen johtokunnan antama lausunto 7.10.2016 § 40.

KAUPUNGINJOHTAJA: Kaupunginhallitus antaa lausuntoaan, että pelastustoimen järjestämisvastuu tulisi osoittaa kaikille 18 maakunnalle omalla alueellaan ja että pelastustoimen ja ensihoidon tiivis yhteys tulee säilyttää jatkossakin. Muilta osin viitataan pelastuslaitoksen johtokunnan antamaan lausuntoon.

KAUPUNGINHALLITUS: Hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa Ylivieskassa 11.11.2016

Pöytäkirjanpitäjä

Maritta Piili
hallintojohtaja

Jakelu

Sisäministeriö
Viitala Linda

LAUSUNTO
7.10.2016

kirjaamo@intermin.fi.
linda.viitala@intermin.fi.

Viite: Lausuntopyyntö SM1620744 SMDno-2015-2070, hanketunnus SM061:00/2015.

JOKILAAKSOJEN PELASTUSTOIMEN LAUSUNTO PELASTUSTOIMEN JÄRJESTÄMISLAKIIN

Tämä lausunto on käsitelty pelastuslaitoksen johtokunnan kokouksessa 7. lokakuuta 2016 § 40 (pöytäkirjanote liitteenä).

1. Maakuntauudistukseen liittyvällä lainsäädännöllä, ml. uudistettava hankintalainsäädäntö, on mahdollistettava että pelastuslaitokset voivat edelleen toimia kiireellisen ensihoidon palveluntuottajina, mikäli järjestämisvastuussa oleva maakunta niin päättää.
2. Pelastustoimen rahoitukseen ei sovellu kansallinen asukaslukuperusteinen rahoituksen jako maakuntiin koska maamme eri alueilla toimintaympäristöt poikkeavat merkittäväällä tavalla toisistaan. Rahoitukseen on luotava pidemmällä aikavälillä kustannusten aiheutumiseen vaikuttavien tekijöiden kautta laskennallinen malli.

Aluksi rahoituspohjan laskentaperusteena on oltava kunkin pelastuslaitoksen nykyisiin (esim. 2013 – 2016) toteutuneisiin kuntalaskutusten nettomenoihin perustuvat jakoperusteet, joihin sisältyvät kaikki menot ml. investoinnit, paloasemavuokrat, vyörytyserät isäntäorganisaatioille jne. huomioiden tarvittavat indeksikorotukset vuoteen 2019. Vuosien 2017 – 2018 käyttö laskentaperusteena voi olla kyseenalaista, koska on syytä olettaa kuntapohjaisessa rahoituksessa tapahtuvan tilapäisiä muutoksia pelastustoimen järjestämisvastuun ollessa siirtymässä kunnilta maakunnille.
3. Maakunnan alueen (maakunnan, sen eri toimialojen, yhteistyötahojen sekä alueen kuntien) varautumisen yhteensovittaminen on säädettävä selkeästi maakunnan pelastuslaitoksen vastuulle. Pelastustoimella on vahvaa osaamista hallinnonalat ylittävästä yhteistyöstä häiriö- ja poikkeusoloihin varautumisessa, valmiussuunnittelusta sekä harjoittelusta. Tätä on pystyttävä hyödyntämään riittävästi myös kuntien varautumisessa maakuntauudistuksen jälkeen. Jotta pelastustoimella on tosiasiallinen mahdollisuus varautumisen tukeen ja yhteensovittamiseen sekä maakunnan yhteisessä varautumisessa että kunnissa, tulee pelastustoimi asemoida maakuntaan siten, että riittävä toimialaosaaminen on sijoitettu palveluja järjestävälle tasolle.
4. Tilaa- ja tuottaja –mallin toteuttaminen pelastustoimessa ja ensihoidossa on syytä arvioida uudelleen. Molemmissa palvelutuotannoissa on käytännössä kyse viranomaispalvelusta, kansalaisten arjen turvallisuuteen oleellisesti vaikuttavasta äkillistä, välitöntä apua hätätilanteisiin antavasta palvelutuotannosta. Tässä palvelutuotannossa tilaa- ja tuottajamalli

ei ole asiakkaisiin nähden toimiva johtuen epäselviksi jäävistä johto- ja vastuurajapinnoista. Tästä syystä on harkittava järjestelmää, jossa pelastuslaitos ja ensihoito ovat tilaajapuolella eli suoraan maakuntahallituksen ja – valtuuston alaisen toimielimen alla, eikä eriytettynä maakunnan palvelulaitokseen.

5. Pelastustoimella on oltava maakuntahallinnossa oma luottamusmieselin (pelastuslautakunta tms.), joka toimii maakunnan ylimpänä pelastusviranomaisena (vrt. nykyinen johtokunta-/lautakunta – malli).

Tarvittaessa lisätietoja antaa allekirjoittanut.

JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOS

Jarmo Haapanen
pelastusjohtaja

LIITE Pöytäkirjanote